

# Nieuw in de Jan Verwey Bibliotheek

Jelle van Dijk

Margreet Wesseling 2014. *Bos van Wijckerslooth te Oegstgeest. Biografie van een bos.* Uitgave: Primavera pers Leiden. 96 pagina's Prijs €14,50.



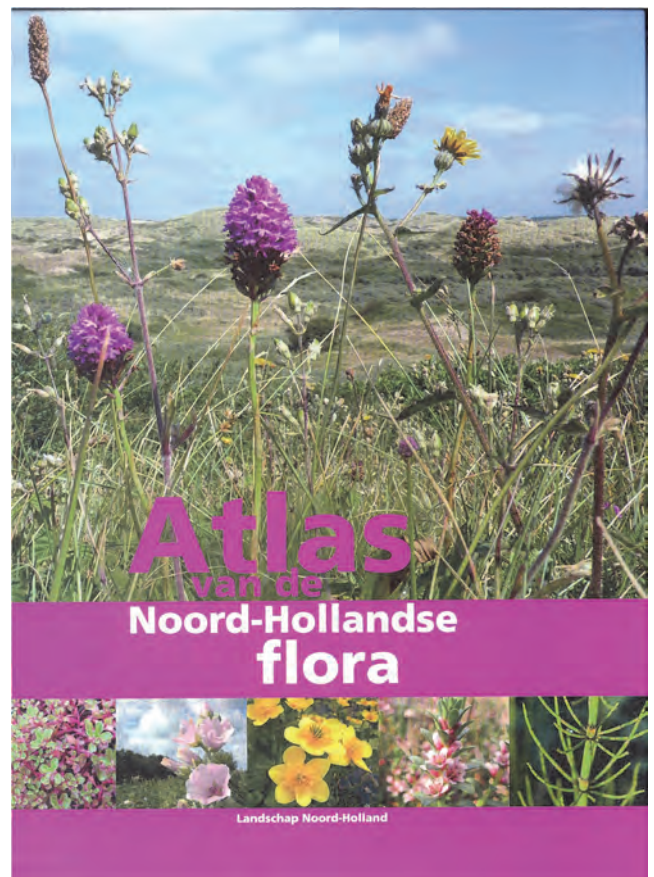
Dat dit een bijzonder boek is, merk je meteen aan het voorwoord, dat begint met: "Jarenlang heb ik met de hond in het bos gewandeld, vijftien jaar met Flip, dertien jaar met Fiebke". Deze zinnen vormen de opmaat voor een bijzonder geslaagd boek over een klein landgoedbos in Oegstgeest. Aan alles merk je dat het met liefde voor dit bos geschreven is. Dat dit bosje echt iets voorstelt, blijkt wel uit het feit dat het deel uitmaakt van het Nationaal Natuur Netwerk (de nieuwe naam voor de Ecologische Hoofd Structuur).

Het boek over het Bos van Wijckerslooth is mooi vormgegeven en fraai geïllustreerd met foto's van dieren, bomen, planten en paddenstoelen. Bijzonder zijn de vele historische kaarten die mooi laten zien hoe Oegstgeest in de loop der eeuwen is ontstaan. Dat het landschap er eeuwen terug anders uitzag, blijkt wel uit de bepaling dat de bewoner van het landhuis op Duinzigt (de vroegere naam van het landgoed) de toren van Rijnsburg moest kunnen zien!

Maar het boek blijft niet in de historie steken. Uitgebreid wordt ingegaan op wat er momenteel op het gebied van natuur te beleven is. Zelfs het broedgeval van een paartje Lepelaars, in de kolonie van de Blauwe Reigers, in 2014 is niet onvermeld gebleven. Als je dit boek hebt doorgenomen, wil je dit bos natuurlijk ook bezoeken. Dat is heel eenvoudig. Het bos heeft drie ingangen en is sinds 1948 voor iedereen toegankelijk.

Wat zou het mooi zijn als ook eens over andere landgoederen in onze regio een boek van deze kwaliteit zou verschijnen. Daarbij kun je denken aan een landgoed als Huys te Warmont of het landgoed Offem.

Wim Ruitenbeek, Bas van de Riet & Frank Visbeen (eindredactie) 2014. *Atlas van de Noord-Hollandse flora.* Uitgave Landschap Noord-Holland. 425 pagina's. Prijs € 29,50.



Landschap Noord-Holland heeft een schitterend plantenboek uitgegeven. Ook al ben je van plan geen letter in dit boek te lezen, dan nog is de aanschaf zeker de moeite waard vanwege het prachtige fotowerk en de duidelijke kaartjes.

Hoewel het een lijvig boekwerk mag worden genoemd, worden niet alle 1348 Noord-Hollandse plantensoorten afgebeeld en besproken. Maar de gemaakte selectie geeft wel een goed beeld van de enorme variatie die in Noord-Holland is aan te treffen.

Speciale aandacht gaat uit naar soorten die karakteristiek voor deze provincie genoemd kunnen worden, zoals Echt lepelblad, Zwartmoeskervel en Zandviooltje. Jammer dat de Oorsilene wel in Bijlage II (bijzondere soorten in NH) wordt genoemd, maar dat een uitgebreide behandeling met foto, tekst en kaart ontbreekt. Het is juist deze soort die mij

altijd direct opvalt zodra je het Noordzeekanaal passeert en gaat wandelen bij Wijk aan Zee of Castricum.

De kaartjes geven een schat aan informatie. Zo is te zien dat de Rode aardbeispinazie, op veel plaatsen langs het fietspad in de Noordduinen te zien, ook rond Haarlem is te vinden, maar niet meer aan de andere kant van het Noordzeekanaal. Datzelfde geldt ook voor het Glad parelzaad. Interessante informatie geven de kaarten van het Bitterkruid en de Bitterkruidbremraap. De eerste soort komt overal in de duinen voor, maar de bremraap wordt ten noorden van Bergen niet meer aangetroffen. Zonder Bitterkruid geen Bitterkruidbremraap, maar blijkbaar is ook het kalkgehalte van de bodem voor deze parasiet van groot belang. Ten noorden van de Verbrande Pan bij Bergen zijn de duinen kalkarm, wat direct te zien is aan de uitgebreide begroeiing van Struikheide in de duinen van Schoorl. Ook de verspreiding van Grote tijm, eveneens op kalkrijk zand gesteld, stopt abrupt bij Bergen, terwijl de Stijve ogentroost, ook bij ons een bekend duinplantje, overal in de duinen te vinden is.

Boeiend is ook de verspreiding van planten die in zout milieu kunnen overleven. Ze zijn natuurlijk langs de wadkant te vinden, maar ook in de kustpolders bij Petten.

Kortom een boek van hoge kwaliteit, waarin je steeds weer nieuwe dingen ontdekt.

Jan Kuijs, Johan Stuart & Lida Zaremba 2015. *Vrije vogels, Dynamiek in de vogelstand van Zuid-Kennemerland en Haarlemmermeer*. Uitgever VWG Zuid-Kennemerland, Haarlem. 244 pagina's. Prijs €20.

Op 19 mei werd in Haarlem een prachtig boek over de vogels in en rond Haarlem gepresenteerd. Het boek kan gezien worden als een waardige opvolger van *Vogels in het landschap van Zuid-Kennemerland en de Haarlemmermeer*, uitgebracht in 1999.

Ook de opzet van dit boek doet een beetje denken aan de vorige publicatie: een serie hoofdstukken waarin een bepaald landschap of onderwerp centraal staat, gevolgd door een avifaunistisch overzicht, waarin alle waargenomen vogelsoorten een korte behandeling krijgen. In dat overzicht gebruikt men nu de volgorde die ook in het tijdschrift *Dutch Birding* wordt gehanteerd. Deze indeling is gebaseerd op DNA-onderzoek en dat levert een volgorde op met verrassende posities, waaraan we toch maar moeten wennen. Zo staan de valken niet meer bij de andere roofvogels en zijn de duiven nu direct na de futen geplaatst.

Het beste kan een indruk van de gevarieerde inhoud geschetst worden door wat titels van hoofdstukken te noemen: *Stadsmeeuwen, Luilekkerland voor ganzen, Lepelaars broeden om de hoek, Rondom het brede strand, Paradijsjes aan de duinrand, Vrijwillig vogelbeheer en De stad als landschapspark*.

Hier en daar zijn kaartjes opgenomen die een mooi beeld van de verspreiding geven, zoals de drie kaartjes die de toename van de Appelvink illustreren. Bij het hoofdstuk over zeetrekkingen vanaf de telpost in Bloemendaal aan Zee is ook een tabel met per soort de hoogste aantallen per dag. Leuk om met de lijst in ons vogelboek te vergelijken! Ook in het hoofdstuk over telpost Parnassia is een tabel met topdagen opgenomen. Voor alle hoofdstukken geldt dat de teksten vlot leesbaar zijn (daaraan mocht ik ook meewerken) en veel informatie verschaffen.

Veel vogelfotografen, waaronder bekende namen als Hans Schouten en Piet Munsterman, werkten aan dit boek mee. Het boek is rijk geïllustreerd met foto's in uiteenlopende formaten van vogels, landschappen en mensen. Van harte aanbevolen!



Ook aangeschaft:

Menno Schilthuizen 2014. *Darwins peepshow*. Uitgeverij Atlas Contact, 352 p. Prijs €25,- (zie *Strandloper* december 2014).

Louis Schoonhoven, Koos Biesmeijer, Rolf Roos & Gerard Oostermeijer 2015. *Niet zonder elkaar Bloemen en insecten*. Uitgeverij Natuurmedia. 192 p. Prijs €24,50 (zie *Strandloper* maart 2015),